

[Krag.]

Landdistrikterne var Ejendomsværdien for Land- og Skovbrugs Vedkommende 2 700 Mill. Kr., for andre Ejendommens Vedkommende 650 Mill. Kr., i alt 3 350 Mill. Kr., og Ejendomsskatterne til Sogn og Amt udgjorde i 1909 ca. 20 Mill. Kr. eller ca. 6 pro mille; med andre Ord beskattedes fast Ejendom i 1909 i Landkommunerne ca. 3 Gange saa højt som i Provinsbyerne og lidt højere, end Tilfældet var i Hovedstaden.

Men dette Forhold har fuldstændig ændret sig i Løbet af 20 Aar. De tilsvarende Tal for 1928—29 viser, at Ejendomsværdien i Hovedstaden er steget til 4 Milliarder og Ejendomsskatterne til ca. 16 Millioner eller til 4 pro mille af Ejendomsværdien. I Provinsbyerne er Ejendomsværdierne steget til 2 700 Mill. Kr., Ejendomsskatterne til 8 Mill. Kr., hvilket udgør ca. 3 pro mille af Værdien, medens i Landdistrikterne Ejendomsværdierne, Land- og Skovbrugsværdierne er øget til 4,6 Milliarder, andre Ejendommens Værdi paa Landet til 2 Milliarder, det er i alt 6,6 Milliarder. Ejendomsskatterne i Sogn og Amt udgør ca. 68 Mill. Kr. i 1928—29, det vil sige ca. 1,2 pCt. af Ejendomsværdierne.

Altsaa er Ejendomsværdierne i den Periode i Hovedstaden forøget ca. $2\frac{1}{4}$ Gang; men Promillen, hvormed Ejendomsværdierne beskattes, er formindsket fra 5 til 4. Med andre Ord, Beskatningen har ikke holdt Skridt med Værdistigningen.

I Provinsbyerne er Ejendomsværdierne øget $2\frac{1}{2}$ Gang, og Promillen øget med 1, det vil altsaa sige en let Forhøjelse af Belastningen; men i Landdistrikterne er Ejendomsværdien fordoblet og Skattens Promille omtrent fordoblet. Det vil sige, at Ejendomsskattebyrden hviler paa den enkelte Ejendom ca. 4 Gange saa tungt i Gennemsnit som før Krigen ved tilsvarende Nettoafkastning af Ejendommen.

Og denne Nettoafkastning er jo væsentlig mindre for Hovedprodukternes Vedkommende nu, end Tilfældet var før Krigen, hvilket yderligere øger den forholdsvise Byrde af Beskatningen paa fast Ejendom. For det er jo ikke Ejendommen som saadan, der betaler Skatten, det maa den gøre, hvem Ejendommen, denne Brøkdelen af Nationalformuen, er givet i Brug og til Disposition, og den vedkommende Ejendomsbesidder har intet andet at betale med end Ejendommens Afkastning. Og denne er jo langt fra steget i samme Grad som Skatten; for Øjeblikket er der saa lidt Tale om en

Stigning, at Forholdet oven i Købet er dette, at der er sket et Fald sammenlignet med Tiden før Krigen. Vi kan vel nu sætte Værdien af visse Hovedlandbrugsprodukter til 85—86, naar den før Krigen var 100, og under Hensyn til den Udvikling er det ikke at undre sig over, at man gør Oprør imod Opretholdelse af denne Belastning af fast Ejendom.

Nu vil man naturligvis kunne sige: Ja, men i Landdistrikterne er Fordelingen mellem fast Ejendom og Formue og Lejlighed overladt Kommunalbestyrelsen. Det er ganske vist rigtigt for Sognekommunernes Vedkommende, men for Amtskommunerne gælder det i hvert Fald ikke; de har kun fast Ejendom som Skattegrundlag, og Amtsskatten paa fast Ejendom er i Gennemsnit vokset fra $7\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i 5-Aaret før Krigen til ca. 22 Mill. Kr. nu, altsaa trods Nedgangen i de senere Aar er Amtsskatten paa fast Ejendom sammenlignet med Førkrigstiden endnu $3\frac{1}{2}$ -doblet.

Saa vil man sige: Saa kunde Amterne have udnyttet § 50 i Landkommunalloven, hvorfor er der endnu Amter, der ikke fuldt ud udnytter denne Paragraf? Hvorfor, vil man sige, har Amterne ikke søgt at aflaste fast Ejendoms Beskatning ved i videst mulig Udstrækning at ligne Stigningen i Skattebehovet i Krigsaarene og Efterkrigsaarene paa Kommunerne?

Ja, det maa vel siges, at dette i Virkeligheden nu i alt væsentligt sker. Det Maksimum, som i Henhold til § 50 kan lignedes paa Sognekommunerne, ligger vel omkring en 8 Mill. Kr., og i 1930—31 lignedes der i Henhold til § 50 6 Mill. Kr. paa Sognekommunerne. Men naar denne Udvikling har taget saa lang Tid; saa er det, fordi man i talrige af Landets Amter har ræsonneret som saa: Hvad hjælper vel dette at ligne efter § 50, hvad Lettelse af Ejendomsbeskatningen angaar? Thi Sognekommunernes Skattebyrde var jo tyngende i Forvejen, i Masser af Kommuner — ikke mindst som Følge af Lovgivningen — saa tyngende, at Amterne kviede sig ved yderligere at belaste den sognekommunale Ligning. Man ræsonnerede — og med Rette — saaledes, at Paaligning efter § 50 i Virkeligheden er det samme som den direkte Ligning paa en anden Maade, fordi paa de fleste Steder falder den væsentlige Del af Ligningen efter § 50 ogsaa paa fast Ejendom.

Og Forholdet er ikke dette, som mange tror, at den personlige Beskatning ude i Landkommunerne har været eller er lav. I Aarene fra 1910 til 1915 var den personlige Skat i Hovedstaden i Gennemsnit